

**การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
ฝ้าย้อมดินบ้านวังหาด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาธรรมชาติผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสนใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชนของตน เนื่องจากเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดและผูกพันกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ การประกอบอาชีพด้านงานฝีมือไม่ว่าจะเป็นการทอผ้าและการย้อมผ้าจากดิน ดังนั้น ผู้เรียนและครูผู้สอนจึงร่วมกันกำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้บูรณาการนี้ว่า “ฝ้าย้อมดินบ้านวังหาด”

2. ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สามารถนำมาบูรณาการในหน่วยการเรียนรู้ “ฝ้าย้อมดินบ้านวังหาด” ได้ โดยมีตัวชี้วัดดังต่อไปนี้ ท 2.1 ป.4/3, ท 3.1 ป.4/5, ว 1.3 ป.4/2, ว 4.2 ป.4/3, ส 3.1 ป.4/3 ส 4.1 ป.4/3 ง.1 ป.4/2

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สาระสำคัญ (Main Concept)

ตัวชี้วัด	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด	สาระสำคัญที่นำมาบูรณาการ
ท 2.1 ป.4/3	เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปใช้พัฒนางานเขียน	การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด
ท 3.1 ป.4/5	รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	การรายงาน เช่น - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์
ว 4.2 ป.4/3	ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	- การค้นหาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการค้นหาข้อมูลที่ได้ตรงตามความต้องการในเวลาที่รวดเร็ว จากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือหลายแหล่ง และข้อมูล มีความสอดคล้องกัน- การใช้เทคนิคการค้นหาขั้นสูง เช่น การใช้ ตัวดำเนินการ การระบุรูปแบบของข้อมูล หรือชนิดของไฟล์
ส 3.1 ป.4/3	อธิบายหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในกำรดำรงชีวิต
ส 4.1 ป.4/3	แยกแยะประเภทหลักฐาน ที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมา ของท้องถิ่น	ประเภทของหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ความเป็นมาในท้องถิ่นของตน

ง 1.1 ป.4/2	ทำงานบรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้ อย่าง เป็นขั้นตอน ด้วยความขยัน อดทน รับผิดชอบ และซื่อสัตย์	ทักษะการทำงานตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย โดยคำนึงถึงการใช้พลังงานและ ทรัพยากรอย่าง ประหยัดคุ้มค่า โดยฝึกปฏิบัติ ผ่านงาน
-------------	---	--

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผลการดำเนินการ

1. สมรรถนะของผู้เรียนที่นำมาบูรณาการ ได้แก่
 - 1.1 ความสามารถในการสื่อสาร
 - 1.2 ความสามารถในการคิด
 - 1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - 1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 2.1 มีวินัย
 - 2.2 มีความรับผิดชอบ
 - 2.3 มีจิตสาธารณะ

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เรื่องการ ย้อมผ้าด้วยดินที่ได้มาจากธรรมชาติ โดยใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น รวมไปถึงข้อมูลที่ได้ จากการฟังการบรรยายหรือสัทธิจากวิทยากรในชุมชน มาเขียนเป็น แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด และนำเสนอพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ใช้ทักษะการ จัดการในการทำงาน และมีทักษะการทำงานร่วมกันสร้างสรรค์ชิ้นงาน มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิต สาธารณะ

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้

ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี
มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ

ทักษะการทำงานตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุ
เป้าหมาย โดยคำนึงถึงการใช้พลังงานและ
ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า โดยฝึก
ปฏิบัติ ผ่านงาน

สมรรถนะและ
คุณลักษณะอันพึง
ประสงค์

การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและ
แผนภาพความคิด

ง 1.1 ป.4/2

ท 2.1 ป.4/3

ฝ้าย้อมดิน
บ้านวังหาด

ส 4.1 ป.6/1

ท 3.1 ป.4/5

ประเภทของหลักฐาน ทำงาน
ประวัติศาสตร์ ที่แบ่งเป็นหลักฐาน
ชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง
ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา

ส 3.1 ป.4/3

ว 4.2 ป 4/3

การรายงาน เช่น
- การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- การพูดลำดับเหตุการณ์

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้
ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิต

การค้นหามีประสิทธิภาพ เป็นการค้นหาข้อมูล
ที่ได้ตรงตามความต้องการในเวลาที่สุดเร็วจาก
แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือหลายแหล่ง และข้อมูล
มีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ฝ้ายอ้อมดินบ้านหงาด

จำนวน 7 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้

ผู้เรียนมีความสามารถในการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เรื่องการย้อมผ้าด้วยดินจากธรรมชาติ โดยใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น รวมไปถึงข้อมูลที่ได้จากการฟังการบรรยายหรือสาธิตจากวิทยากรในชุมชน มาเขียนเป็น แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด และนำเสนอพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ใช้ทักษะการจัดการในการทำงาน และมีทักษะการทำงานร่วมกันสร้างสรรค์ชิ้นงาน มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ

2. ผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำผังมโนทัศน์สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้

3. สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
5. มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้
6. มีจิตสาธารณะในการทำกิจกรรมการเรียนรู้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นำศาสตร์ความรู้ที่ได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เรื่องการย้อมผ้าด้วยดินจากธรรมชาติ โดยใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น รวมไปถึงข้อมูลที่ได้จากการฟังการบรรยายหรือสาธิตจากวิทยากรในชุมชน
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด และนำเสนอพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
3. นักเรียนใช้ทักษะการจัดการในการทำงาน ได้อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน
4. มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ

5. กิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ชี้นำ (ชั่วโมงที่ 1)

ผู้เรียนรับฟังคำบรรยาย ประวัติความเป็นมาและการสาธิตวิธีการย้อมผ้าด้วยดินจากวิทยากรชุมชน กลุ่มทอผ้าย้อมดินบ้านวังหาด

5.2 ชั้นปฏิบัติการกิจกรรม (ชั่วโมงที่ 2-5 ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้นตอน)

1) ชั้นจำแนก

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เรื่องการย้อมผ้าด้วยดินจากธรรมชาติ โดยใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น รวมไปถึงข้อมูลที่ได้จากการฟังการบรรยายหรือสาธิตจากวิทยากรในชุมชน

2) ชั้นจัดหมวดหมู่

นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนผังมโนทัศน์และแผนภาพความคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยเขียนตามขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังนี้

1. การกำหนดหัวเรื่องที่ศึกษา
2. การรวบรวมหลักฐาน

3. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน หรือการวิพากษ์คุณค่าของหลักฐาน
4. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
5. การเรียบเรียงและนำเสนอ

3) ขั้นสรุปอย่างสมเหตุสมผล

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผังมโนทัศน์หน้าชั้นเรียน โดยผู้เรียนกลุ่มอื่นร่วมอภิปรายให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงผังมโนทัศน์ให้สมบูรณ์

4) ขั้นการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบชิ้นงาน การย้อมผ้าด้วยดิน แล้วมีการออกแบบการกำหนดตลาดและการนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆที่สามารถต่อยอดเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนในอนาคต

5) ขั้นการคาดการณ์บนพื้นฐานข้อมูล

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอชิ้นงานที่ได้ออกแบบ นำเสนอผลงานที่ได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการวางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ๆให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนในอนาคต

5.3 ขั้นสรุป (ชั่วโมงที่ 6)

ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเรื่องราวในท้องถิ่น เรื่องการย้อมผ้าด้วยดินจากธรรมชาติ ร่วมกันอภิปรายแนวทางในแนวทางการวางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนในอนาคต โดยการจัดทำเป็นผังมโนทัศน์

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 พาวเวอร์พอย

6.2 สารคดี สื่อต่างๆ

6.3 ศูนย์ทอผ้าบ้านวังหาด

6.4 วิทยากรชุมชน

7. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ/ประเมิน	ช่วงการวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. นำศาสตร์ความรู้ที่ได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เรื่องการย้อมผ้าด้วยดินจากธรรมชาติ โดยใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น รวมไปถึงข้อมูลที่ได้จากการฟังการบรรยายหรือสาธิตจากวิทยากรในชุมชน	สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกต	ชั่วโมงที่ 1	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป
2. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด และนำเสนอพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	-ตรวจผังมโนทัศน์ -การนำเสนอพูด รายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า	- แบบประเมินผัง มโนทัศน์และแบบ ประเมินการ นำเสนอผลงาน	ชั่วโมงที่ 2-6	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป
3. นักเรียนใช้ทักษะการจัดการในการทำงาน ได้ อย่างเป็นระบบและเป็น ขั้นตอน	สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกต	ชั่วโมงที่ 5	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป
4. มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ ความสามารถในการเรียนรู้และการสื่อสาร ตลอดจนมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	-แบบสังเกต พฤติกรรม การเรียนรู้ -กระบวนการคิด อย่าง เป็นระบบ -การเรียนรู้และ สื่อสาร -ความรับผิดชอบใน การเรียนรู้ -จิตสาธารณะ	ตลอดช่วงเวลา ปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้	ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป

8. การสะท้อนผลการเรียนรู้

8.1 สารสำคัญที่ตักตะกอนอยู่กับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8.2 สมรรถนะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....